

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331

REKLAMA

EKO OPAŁ
M. URBAŃSKI
Ekogroszek
Węgiel
PRODUKTY WORKOWANE
ATRAKCYJNE CENY
Rypin ul. Cicha 29G
tel. 508 087 507

RYPIN/POWIATMiasto i powiat
wyżej w rankingu

str. 2

GMINA WĄPIELSK

Bój o drogę wygrany

str. 3

GMINA RYPINKolejne
zmodernizowane
drogi

str. 4

CZWARTEK
9 LISTOPADA 2023

ISSN: 2544-8935

2,99 zł
w tym 5% VAT

nr 45/2023 (426)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Burmistrz Rypina potwierdza

RYPIN ▶ Wiosną przyszłego roku odbędą się wybory samorządowe. W związku z tym, wśród mieszkańców Rypina coraz częściej pojawiają się pytania, czy burmistrz Paweł Grzybowski zdecyduje się kandydować na kolejną, czwartą kadencję? Gospodarz miasta odpowiedział nam na to pytanie

Przypomnijmy, że Paweł Grzybowski pełni obowiązki burmistrza miasta Rypin od 2010 roku. Za pierwszym razem wygrał wybory w drugiej turze z poparciem ponad 53% głosujących. Cztery lata później otrzymał ponad 81% poparcia już w pierwszej turze

wyborów. Z kolei w 2018 roku Paweł Grzybowski był jedynym kandydatem na urząd burmistrza i zdobył ponad 77% głosów mieszkańców na tak.

Przez 13 lat sprawowania urzędu burmistrz Paweł Grzybowski zrealizował szereg oczekiwanych przez mieszkańców

inwestycji, dzięki którym Rypin dynamicznie się rozwija. Nie dziwi zatem fakt, że mieszkańcy coraz częściej dopytują, czy obecny władarz będzie ubiegał się ponownie o stanowisko burmistrza. Zapytaliśmy zatem u źródła.

– Od 20 lat jestem samorządowcem, w tym od 13 burmistrzem i cieszę się, że w tym czasie udało się zrealizować szereg ważnych inwestycji i przedsięwzięć, jak na przykład przywrócić do Rypina pasażerski ruch kolejowy. Jednocześnie wiem, ile jeszcze pracy przede mną. Chciałbym dalej kontynuować swoją misję oraz realizować rozpoczęte i planowane inwestycje. Dlatego ponownie będę ubiegał się o zaufanie mieszkańców mojego rodzinnego miasta. Jestem przekonany, że wspólnie będziemy mogli dalej rozwijać nasz Rypin, tak by stawał się lepszy z każdym dniem – odpowiada burmistrz Rypina Paweł Grzybowski.

(ak), fot. archiwum

Gmina Rogowo

Gmina doceniona

Gmina Rogowo otrzymała statuetkę za zajęcie I miejsca w kategorii gmin wiejskich, za skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych w latach 2021-2022. Ranking organizowany jest przez Forum Miasteczek Polskich.

– To wielki zaszczyt i motywacja do dalszej pracy na rzecz wszystkich mieszkańców gminy Rogowo – mówi wójt Zbigniew Zgórzyński.

Forum Miasteczek Polskich to spotkanie samorządowców, przedstawicieli administracji państwowej oraz biznesu. Każdego roku Forum dokonuje także badań dotyczących wielkości pozyskiwanych środków zewnętrznych. W tym roku analizie poddano środki pozyskane w latach 2021-2022. Napis na statuetce potwierdza, że gmina Rogowo otrzymała dofinansowanie na unikalnie wysokim poziomie.

Środki te mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a pochodzą m.in. z: Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, Programu Rozwoju Obszarów Wie-

skich na lata 2014-2020, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Sprawiedliwości, Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Rządowego Programu Strategicznego Polski Ład, Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

– Tak duża skala pozyskanych środków wynika z bardzo dobrej współpracy wielu osób oraz instytucji: władz gminy, pracowników, rady gminy, organizacji pozarządowych, jednostek organizacyjnych oraz instytucji samorządowych i rządowych – dodaje wójt Zgórzyński.

(AdWo), fot. nadesłane

Miasto i powiat wyżej w rankingu

RYPIN/POWIAT ▶ Jak co roku pismo samorządowe „Wspólnota” opublikowało nowy ranking inwestycji w polskich samorządach. W zestawieniu mocno awansował nasz powiat

To najważniejsze coroczne zestawienie prezentujące aktywność inwestycyjną samorządów. A właśnie ona jest podstawą podejmowania przez mieszkańców decyzji wyborczych. Ludzie oceniają jak zmieniło się ich miasto, ile ulic i parkingów, powstało, jak bardzo zmienił się tabor komunikacji miejskiej, czy przybyły obiekty infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Metoda rankingu jest niezmienna od lat, dzięki czemu pozwala analizować zmiany pozycji poszczególnych jednostek samorządowych.

– „Autorzy – prof. Paweł Swianiewicz, kierownik Zakładu Studiów Społeczno-Ekonomicznych w Instytucie Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu oraz Julita Łukomska, adiunkt w Kate-

drze Rozwoju i Polityki Lokalnej na Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego – pod uwagę wzięli całość wydatków majątkowych poniesionych w ostatnich trzech latach (2020–2022). To pozwala uniknąć dużych, chwilowych wahań wskaźnika będącego podstawą rankingu” – czytamy na stronie „Wspólnoty”.

Wydatki inwestycyjne, zwłaszcza w mniejszych jednostkach, cechują się cyklicznością. W poszczególnych latach mogą być bardzo wysokie, co wiąże się z realizacją ważnej inwestycji, aby potem okresowo spadać do niższego poziomu. W przypadku miast wojewódzkich i miast na prawach powiatu uwzględniono też wartość inwestycji finansowanych przez spółki komunalne.

Wydatki w latach 2020-22

Znaczący awans w rankingu odnotował powiat rypiński, który w zestawieniu powiatów zajął 42. Miejsce (poprzednio 101.). W tym czasie na głowę mieszkańca starostwo wydało na zadania inwestycyjne 381,80 zł. Wśród miast powiatowych Rypin zajmuje 171. miejsce. To wynik lepszy niż w zeszłym roku. Wówczas nasze miasto było 196. Tradycyjnie ranking „Wspólnoty” uwzględnia też gminy wiejskie. W naszym powiecie najwyżej uplasowała się gmina Wąpielsk (55. miejsce) wydając na inwestycje 2256,12 zł. Na 216. pozycji znalazła się gmina Rypin (1589,14 zł). Gmina Brzuze jest w tym zestawieniu na 324. miejscu. Stawkę zamykają natomiast gminy Skrwilno i Rogowo.

(AdWo), fot. archiwum

Rypin

Wręczyli laptopy

Burmistrz Rypina Paweł Grzybowski oraz dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 Barbara Górecka wręczyli uczniom klasy czwartej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Majora Henryka Sucharskiego laptopy z rządowego programu „Laptop dla ucznia”.

Nowy sprzęt trafił do 93 uczniów. Otrzymane laptopy będą towarzyszyć uczniom w kolejnych etapach edukacji. To nie tylko krok w kierunku cyfryzacji, ale także inwestycja

w przyszłość młodego pokolenia. Realizowany przez Ministerstwo Cyfryzacji program zakłada, że każdy uczeń IV klasy szkoły podstawowej w Polsce otrzyma na własność bezpłat-

ny laptop. Sprzęt może być wykorzystany do nauki, rozwoju kompetencji cyfrowych oraz talentów i zainteresowań.

(ak), fot. nadesłane

Rypin

Zapraszają na festiwal gęsi

W piątek 10 listopada, w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości, w Rypińskim Centrum Sportu w godzinach 16:30-18:00 odbędzie się „Festiwal gęsi na świętego Marcina najlepsza gęsiną z Rypina”.

Festiwal gęsi na świętego Marcina najlepsza gęsiną z Rypina

**Rypińskie Centrum Sportu
10 listopada 2023**

Piątek, 10 listopada
- od godz. 16:30 do 18:00.

W programie:

- pokazy i występy artystyczne zespołów dziecięcych, młodzieżowych i osób dorosłych;
- koncerty i jarmark festiwalowy, a na nim degustacje potraw z gęsiny.

Degustacje potraw z gęsi.

organizatorzy i współorganizatorzy: partner główny: partnerzy: media:

Będzie to wyjątkowe wydarzenie, dedykowane zarówno miłośnikom i smakoszom gęsiny, jak również całym rodzinom, na które czekać będzie mnóstwo atrakcji i niepowtarzalna atmosfera. Jak na festiwal gęsi przystało w programie nie zabraknie degustacji potraw z gęsiny, stoisk regionalistów oraz pokazów i występów artystycznych zespołów dziecięcych, młodzieżowych i osób dorosłych.

Serdecznie zapraszamy do wspólnego celebrowania kulinarnej

gęsinowej tradycji. Partnerem głównym „Festiwalu gęsi na Świętego Marcina najlepsza gęsiną z Rypina” jest Krajowa Grupa Spożywcza S.A. właściciel marki Polski Cukier. Partnerem wydarzenia jest Totalizator Sportowy właściciel marki LOTTO. Organizatorami wydarzenia są: Burmistrz Miasta Rypin, Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, Rypiński Dom Kultury i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

(red)

Bój o drogę wygrany

GMINA WĄPIELSK ▶ Można by rzec nareszcie. Wicestarosta Piotr Czarnecki, na prośbę mieszkańców, postawił sobie cel – doprowadzić do położenia twardej nawierzchni na odcinku drogi powiatowej 2116C prowadzącym z Radzik Dużych do Kupna

Trzy lata zabiegów, chodzenia od Annasza do Kajfasza, zwracania się do wszystkich, którzy coś mogą, o pomoc w ulżeniu doli mieszkańców Kupna zaowocowały dotąd pierwszym fragmentem równej drogi. Jeszcze w tym roku rozpocznie się budowa II etapu i za kilka miesięcy będzie można bez przeszkód w postaci dziur, kałuż, kurzu jechać wymarzoną szosą. Determinacja wicestarosty Piotra

Czarneckiego w tej sprawie pokazuje, że jak się chce to można.

We wtorek 7 listopada została podpisana umowa między Starostwem Powiatowym w Rypinie, a wykonawcą – Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym Mar-Dar z Makówca na budowę II etapu odcinka drogi Radziki Duże – Kupno.

– Przyjęta technologia wykonania nawierzchni jezdni, opierająca się na podwójnym powierzch-

niowym utrwaleniu emulsją i grysami, sprawia, że prace nie mogą zostać zakończone w całości w tym roku ze względu na uwarunkowania pogodowe. Całkowity koszt budowy, wynoszący 2 503 549 zł, zakłada podział robót na dwie części. Pierwsza, o wartości 1 665 101 zł, jest możliwa do wykonania w bieżącym roku i zostanie sfinansowana z wykorzystaniem środków z Urzędu Marszałkowskiego i Funduszu Leśnego. Pozostałe prace, w tym ułożenie nawierzchni grysowej, będą ukończone w do końca czerwca 2024 r. Wszystko na to wskazuje, że Starostwo Powiatowe i Urząd Gminy Wąpielsk nie dołożą do inwestycji ani grosza. Mamy przyznane z Funduszu Leśnego 1,3 mln. zł na to zadanie. Na razie na pierwszą część budowy II etapu wykorzystamy 825 890 zł licząc, że resztę kwoty będziemy mogli wydać w przyszłym roku. Gdyby się stało inaczej, zarówno starostwo jak i Gmina Wąpielsk są skłonne dołożyć te pieniądze – wyjaśnia wicestarosta Piotr Czarnecki.

Na budowę II etapu Urząd Marszałkowski w Toruniu przeznaczył ze środków unijnych 1 318 314 złotych, a Fundusz Leśny 1,3 mln.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Brzuze

Zgubne skutki łamania prawa

Ma zaledwie 23 lata, a już zdołał dorobić się dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, którego nie przestrzegał. Podczas kontroli przeprowadzonej przez rypińską drogówkę wyszły na jaw dodatkowe przewinienia młodzieńca.

W sobotę 4 listopada funkcjonariusze z zespołu ruchu drogowego rypińskiej komendy podczas patrolu w Ugoszczu w gminie Brzuze zatrzymali do kontroli drogowej audi. Kierowcą był 23-latek z powiatu rypińskiego.

– Podczas legitymowania policjanci ustalili, że mężczyzna ma dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Dodatkowo znaleźli przy nim dwie porcje białego proszku oraz kastet, który jest niebez-

pieczną bronią wymagającą pozwolenia. Ponadto, z uwagi na to, że tester narkotykowy wykazał w organizmie mężczyzny obecność amfetaminy została pobrana od niego krew do dalszych badań. 23-latek został zatrzymany i osadzony w areszcie – wyjaśnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Następnego dnia, w niedzielę 5 listopada mężczyzna usłyszał zarzut naruszenia zakazu sądowego. Odpowie również za posiadanie niebezpiecznego przedmiotu. Grozi mu za to do trzech lat więzienia oraz grzywna. Mogą też zostać postawione mu kolejne zarzuty. Jest to uzależnione od wyników badań krwi podejrzanego oraz zabezpieczonych substancji.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Wytropili posiadacza narkotyków

Walka z przestępczością narkotykową przypomina walkę z wiatrakami. Mimo tego rypińscy policjanci nie odpuszczają. Ostatnio znaleźli niedozwolone substancje u jednego z mieszkańców miasta.

W piątek 27 października rypińscy kryminalni w czasie swojej służby ustalili, że znany im 28-latek z Rypina może posiadać narkotyki. Udali się do jego miejsca zamieszkania i je przeszukali.

– W trakcie czynności policjanci znaleźli różne substancje, które zabezpieczyli. Jak wykazały wstępne testy było to prawie 20 gramów marihuany i prawie 8 gramów amfetaminy. Dodatkowo funkcjonariusze zabezpieczyli ponad 3 gramy różowych

kryształków, które zostaną sprawdzone w policyjnym laboratorium – wyjaśnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Właściciel niedozwolonych substancji został zatrzymany i usłyszał zarzuty posiadania narkotyków. O wysokości kary dla mężczyzny zdecyduje sąd. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii grozi mu do 3 lat więzienia.

(jd), fot. KPP Rypin

Powiat

Spokojne święto

Jak co roku policjanci Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, w związku z dniem Wszystkich Świętych, prowadzili wzmożone działania na drogach od wtorku 31 października do czwartku 2 listopada, przede wszystkim tam, gdzie natężenie ruchu było największe, czyli w rejonie cmentarzy.

Poza prewencją funkcjonariusze sprawowali nadzór nad płynnością ruchu kołowego, a w razie utrudnień podejmowali ręczne nim kierowanie, zwłaszcza w rejonie nekropolii. Na szczęście 1 listopada na drogach w powiecie rypińskim było spokojnie.

– Nie doszło do żadnego wy-

padku. Funkcjonariusze odnotowali tylko trzy niegroźne kolizje. Zatrzymali też dwóch pijanych kierowców. Jeden z nich to rowerzysta, który miał w organizmie ponad dwa promile alkoholu, drugi to kierowca citroena, który również miał ponad dwa promile alkoholu, a dodatkowo zakaz kierowania pojazdami. Policjanci zatrzymali także jedną osobę poszukiwaną celem odbycia kary więzienia – wylicza asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, apelując jednocześnie do użytkowników dróg o rozsądek, trzeźwość oraz używanie odblasków przez pieszych.

(jd), fot. KPP Rypin

Kolejne zmodernizowane drogi

GMINA RYPIN ➤ Zakończyła się modernizacja kolejnych dróg przebudowanych i pobudowanych w gminie Rypin

Są to trzy odcinki drogowe, na które Urząd Gminy Rypin pozyskał dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 9.025.000,00 zł. Całkowity koszt robót budowlanych wyniósł 9.460.453,73,00 zł. Różnicę sfinansował samorząd gminy Rypin. W ramach tych środków zmodernizowane zostały odcinki drogowe: Podole-Starorypin Rządowy, Rypałki Prywatne-Stawiska oraz Kwiatkowo-Stępowo, o łącznej długości prawie 8 km.

Droga Podole – Starorypin Rządowy

Przebudowana została droga na odcinku od przejazdu kolejowego w Podolu do Szkoły Podstawowej w Starorypinie Rządowym, a dokładnie do skrzyżowania z drogą powiatową w kierunku Świdziebni. Jest to odcinek o długości 2,8 km. Zakres wszystkich robót polegał na przebudowie istniejącej drogi utwardzonej i objął ułożenie nowej nawierzchni, budowę zjazdów, utwardzenie poboczy, oczyszczenie i odmu-

lenie rowów i przepustów oraz oznakowanie.

W sierpniu br. zakończyła się pierwsza część przebudowy tej drogi na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką we wsi Marianki do przejazdu kolejowego w Podolu, o długości 1,85 km.

Droga Rypałki Prywatne – Stawiska

Przebudowany został odcinek drogi Rypałki Prywatne – Stawiska o długości 2,925 km, biegnący od posesji nr 56 i 62 w Rypałkach Prywatnych, aż

do posesji nr 53 w Stawiskach, przy skrzyżowaniu z drogą powiatową do Świdziebni. Zakres robót budowlanych objął przebudowę istniejącej drogi utwardzonej poprzez ułożenie nowej nawierzchni z odcinkowymi poszerzeniami pasa drogowego, budowę peronów na przystankach, zjazdów, utwardzenie poboczy, oczyszczenie i odmu-

lenie rowów i przepustów oraz oznakowanie.

Droga Kwiatkowo – Stępowo

Prace budowlane przy trze-

cim odcinku drogowym polegały na budowie od podstaw drogi Kwiatkowo – Stępowo, do tej pory drogi gruntowej. Nowa, utwardzona droga ma długość 2,132 km i biegnie od posesji nr 1 w Kwiatkowie (w pobliżu altany wiejskiej), aż do skrzyżowania z drogą Stępowo – Wólka. Budowa drogi polegała na ułożeniu warstwy odsączającej, podbudowy, budowie nawierzchni, budowie zjazdów, utwardzeniu poboczy, budowie rowów i przepustów oraz oznakowaniu.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Inwestują w tereny po PGR-ach

Trwają roboty budowlane w Balinie, w ramach zadania pn. „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów po byłych PGR-ach”.

Prace wykonuje firma „JUNIPERUS” Projektowanie i Urządzanie Ogrodów z siedzibą w Sokołowie koło Golubia-Dobrzynia. Zakres robót obejmuje przebudowę dróg wewnętrznych na osiedlu domów wielorodzin-

nych w Balinie, w tym wykonanie robót przygotowawczych, robót ziemnych, podbudowy, wykonanie nawierzchni z kostki betonowej, oznakowania pionowego, urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz elemen-

tów ulic i innych robót.

W ramach rewitalizacji terenów popegeerowskich powstaną również dwa skwery w Starorypinie Prywatnym, jeden na boisku za świetlicą wiejską, drugi obok osiedla domów wielorodzinnych oraz zostaną pobudowane nowe i przebudowane już istniejące drogi wewnętrzne w tej miejscowości, a także przebudowany krótki odcinek drogi gminnej Starorypin Prywatny – Rypin.

Koszt wykonania robót w Balinie i Starorypinie Prywatnym wyniesie 3.000.000,00 zł i zostanie sfinansowany ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych oraz budżetu gminy Rypin. Zakończenie wszystkich robót nastąpi w styczniu 2024 roku.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Wąpielsk

Miała 2,5 promila

Policjanci ruchu drogowego zatrzymali pijaną kierującą. Kobieta wpadła, bo za szybko jechała. Teraz grozi jej do 3 lat więzienia.

W poniedziałek (6.11.23) policjanci z rypińskiej drogówki kontrolowali prędkość poruszających się pojazdów na terenie gminy Wąpielsk. Po godzinie 16.00 w miejscowości Radziki Duże zatrzymali do kontroli drogowej opla, którego kierowca przekroczył dozwoloną prędkość. Za kierownicą siedziała kobieta, była to 38-lletnia mieszkanka powiatu rypińskiego.

Policjanci podczas rozmowy z kobietą wyczuli woń alkoholu, więc zbadali jej stan trzeźwości. Alkomat wykazał, że kobieta miała w organizmie blisko 2,5 promila alkoholu. Mundurowi uniemożliwi jej dalszą jazdę i zatrzymali prawo jazdy. Za to przestępstwo odpowie przed sądem, według obowiązujących przepisów grozi jej do 3 lat więzienia.

(ak), fot. ilustracyjne

Piotr Całbecki

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego zaprasza na:

KUJAWSKO-POMORSKI FESTIWAL GĘSINY 2023

KUJAWY
POMORZE

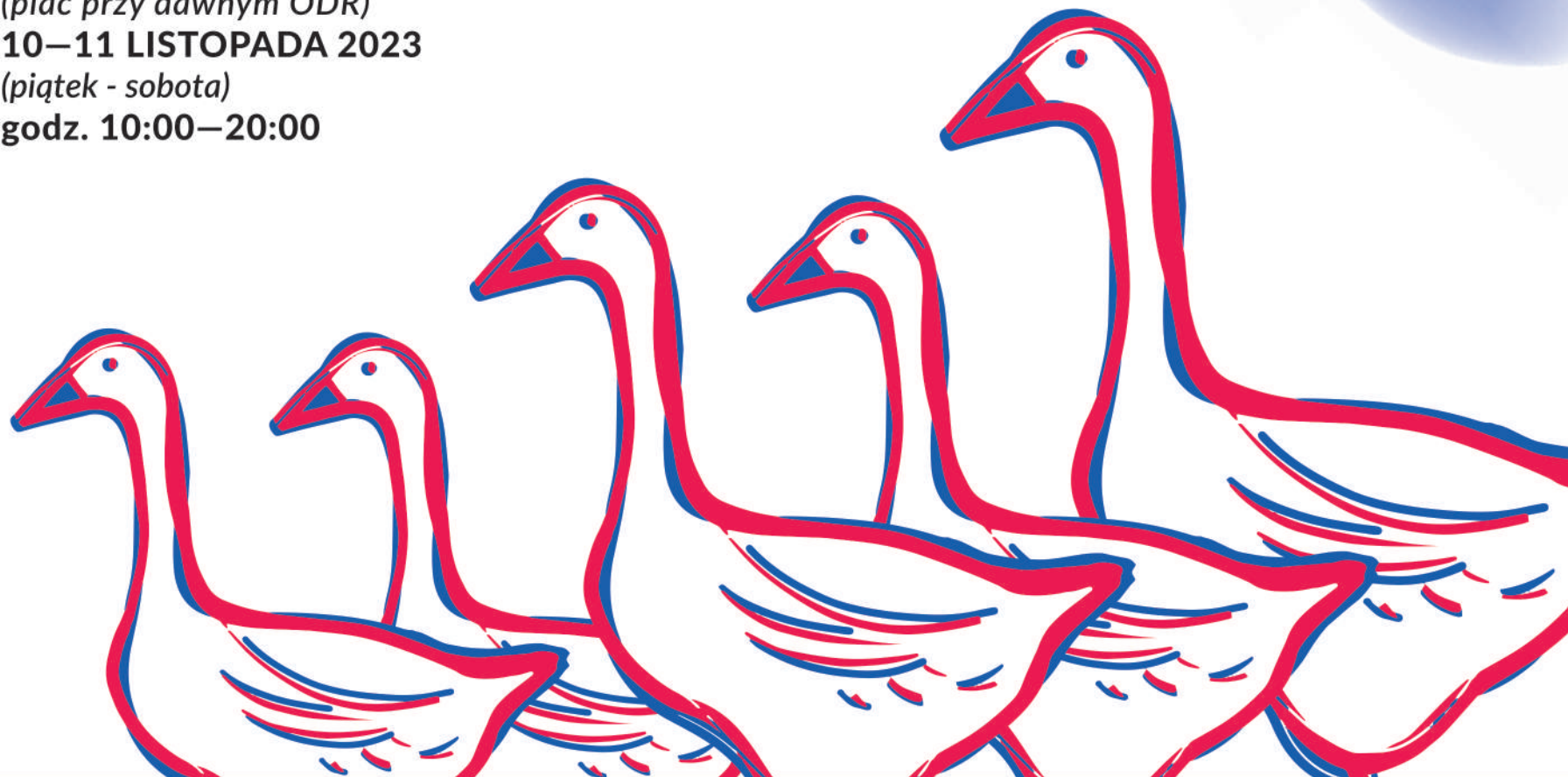
PRZYSIEK

(plac przy dawnym ODR)

10–11 LISTOPADA 2023

(piątek - sobota)

godz. 10:00–20:00

W PROGRAMIE:

NAJWIĘKSZY JARMARK GĘSINOWY W POLSCE

- KIERMASZ ŚWIEŻYCH TUSZEK, POTRAW Z GĘSINY ORAZ PRODUKTÓW REGIONALNYCH
- GĘSINOWA ALEJA HANDLOWA
- EKOLOGICZNE WYROBY SPOŻYWCZE
- RĘKODZIEŁO ARTYSTYCZNE

**ATRAKcje DLA DZIECI I KONKURSY
Z NAGRODAMI!**

JAK WYGODNIE DOJECHAĆ NA FESTIWAL:

- ALTERNATYWNY DOJAZD Z TORUNIA: PRZEZ BARBARKĘ
- BEZPŁATNE AUTOBUSY Z TORUNIA I BYDGOSZCZY
- WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE: CZASNAGESINE.PL

PREZENTACJE KULINARNE ORAZ DEGUSTACJE POTRAW

10 LISTOPADA:

- BARTŁOMIEJ WITKOWSKI (11:00 i 12:30)
- MAGDA GESSLER (14:00 i 15:30)

11 LISTOPADA:

- KONRAD KORSZLA (11:00 i 12:30)
- PASCAL BRODNICKI (14:00 i 15:30)

BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI DO ODBIORU W NAMIOTCIE
PROMOCYJNYM URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO
W DNIU PREZENTACJI.

TRANSMISJA POKAZÓW NA STRONIE CZASNAGESINE.PL

www.kujawsko-pomorskie.pl
www.czasnagesine.pl

facebook.com/WojewodztwoKujawskoPomorskie
facebook.com/czasnagesine

ORGANIZATOR: SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Przyjęci do grona uczniów

SKRWILNO ▶ Pasowanie na ucznia to ważne wydarzenie w życiu każdej szkoły. 26 października pierwszoklasiści Szkoły Podstawowej w Skrwilnie złożyli uroczyste ślubowanie w obecności dyrektorki Joanny Tatkowskiej i wicedyrektora Tomasza Kowalczyka, przewodniczącej rady rodziców Izabeli Dobiesz, nauczycieli oraz rodziców

Uczniowie klas pierwszych przed pocztą sztandarową złożyli uroczyste ślubowanie, zobowiązując się do tego, że będą dobrymi uczniami i Polakami. Chwilę później nastąpił najbardziej oczekiwany moment – dyrektorki, dotykając

ramion dzieci symbolicznym, drewnianym ołówkiem, przyjęli je do grona uczniów Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skrwilnie.

Dzieci miały możliwość zaprezentowania swoich umiejętności wokalnych i recytatorskich w czę-

ści artystycznej. Występ spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem. Artysty po występie byli nagradzani gromkimi brawami. Na zakończenie pierwszoklaszom zostały wręczone pamiątkowe dyplomy.

(ak), fot. nadesłane

SKRWILNO

Przedszkolaki w schronisku

24 października br. dzieci wraz z wychowawczyniami z grup Mrówki i Motyle z Gminnego Przedszkola w Skrwilnie z okazji „Dnia Kundelka” odwiedziły Schronisko dla Zwierząt „Reksio” w Brodnicy.

Panie wdrażając dzieci w tematykę wytłumaczyły, na czym polega instytucja schroniska dla zwierząt oraz jak i dlaczego trafiają tam różne czworonogi. Dzieci zapoznały się też z zasadami zachowania ciszy i spokoju podczas pobytu w schronisku. Przedszkolaki,

chcąc pomóc psiom, zaproponowały zbiórkę karmy. Zebrane jedzenie podarowały w prezencie dla mieszkających tam psów i kotów.

– Widok ogromnej ilości bezdomnych zwierząt spotkany w schronisku bardzo wszystkich poruszył. Zgodnie

stwierdziły, że ich pomoc jest bardzo potrzebna i wartościowa. Zachęcamy do odwiedzenia schroniska i udzielenia pomocy zwierzętom w postaci ciepłego domu lub pełnej karmy miski – relacjonują opiekunki przedszkolaków.

(ak), fot. nadesłane

SKRWILNO

Szkoła pamięta

Uczniowie klas siódmych i ósmej Szkoły Podstawowej w Skrwilnie w dniu 26.10.2023 r. w ramach corocznej akcji odwiedzili miejsca pamięci narodowej w najbliższej okolicy, oddając hołd poległym i pomordowanym.

Pierwszym punktem patriotycznej wycieczki było Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, następnie Lasek Rusinowski, później przejechali na cmentarz parafialny w Skrwilnie, by udać się do Krzyża Powstańców Styczniowych. Odwiedzili także pomnik ofiar hitlerizmu w lesie w Raku i pomnik przy skrwileńskiej szkole.

We wszystkich tych miejscach uczniowie zapalili znicze i minutą ciszy uczcili pamięć poległych i pomordowanych.

Kolejnego dnia, 27.10. 2023 r. uczniowie tych klas porządkowali pomnik „Ofiarom hitlerizmu” oraz nekropole właścicieli majątku skrwileńskiego.

(ak), fot. nadesłane

SKRWILNO

Przerwa na czytanie

27 października 2023 r. społeczność Zespołu Szkół w Skrwilnie po raz kolejny włączyła się do akcji bicia rekordu w liczbie osób czytających na przerwie.

Szkoła ze Skrwilna wzięła udział w IV Międzynarodowej edycji VIII Ogólnopolskiej akcji bicia rekordu w liczbie osób czytających na przerwie. Wydarzenie odbyło się w ramach Międzynarodowego Miesiąca Bibliotek Szkolnych oraz kampanii społecznej Cała Polska czy-

ta dzieciom. Celem akcji było: promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży; integracja środowiska lokalnego; pokazanie uczniom, że czytanie jest ciekawe; zachęcenie uczniów do sięgania po książkę w każdej sytuacji i każdym miejscu.

(ak), fot. nadesłane

U Bogdana Chełmickiego w Kowalkach

RYPIN ► Społeczność Zespołu Szkół nr 3 w Rypinie uczciła pamięć swojego patrona Bogdana Chełmickiego z okazji 18. rocznicy nadania placówce jego imienia. Przygotowano konkursy oraz uroczysty apel połączony z inscenizacją scen z życia niegdysiejszego działacza społecznego i polityka

Uczniowie pierwszych klas, którzy o Bogdanie Chełmickim niewiele wiedzieli, albo w ogóle go nie znali, wzięli udział w dwóch konkursach przygotowanych przez pracowników biblioteki – wiedzy o patronie i plastycznym.

Pierwszy z nich polegał na znalezieniu w różnych miejscach szkoły kodów QR. Po ich zeskanowaniu każdy, kto tego dokonał mógł odczytać informację lub ciekawostkę o Bogdanie Chełmickim. Tak zdobyłą wiedzę uczestnicy konkursu wykorzystywali na teście. W tej rywalizacji bezkonkurencyjną okazała się Milena Kaszlewicz z klasy 1c, drugie miejsce zajął Filip Kaszlewicz z 1d, a trzecie – Maria Wolska z 1c. Następny konkurs polegał na przygotowaniu rocznicowego plakatu. Tę rywalizację wygrała Milena Lewandowska z 1b.

Najważniejszym punktem obchodów dnia patrona była inscenizacja. Wcześniej w kościele św. Trójcy w Rypinie została odprawiona msza święta w intencji społeczności szkoły. Po uroczystym apelu uczni-

wie i nauczyciele zobaczyli co w międzywojniu wydarzyło się w dworcu w Kowalkach, który był wtedy własnością rodziny Chełmickich.

– W rolę Bogdana Chełmickiego wcielił się Yevhenii Smyrnov, jego żonę Irenę zagrała Sandra Jankowska, matkę Ksawerę – nauczycielka religii Katarzyna Kłosowska, służącą i pokojową Ludwikę – Oliwia

Paradowska, Serożyńskiego, przyjaciela Chełmickiego – Mikołaj Michałowski. Narratorką była Wiktoria Nowak. Szczególnie uroczystej oprawy nadały całości występy recytatorów – Igi Nadolskiej, Aleksandry Tucholskiej i Wiktorii Piekarskiej. W ukryciu, gotowa do ewentualnej pomocy, czekała suflerka – Maja Cielicka – wymienia osoby biorące udział w spektaklu.

polonistka Agnieszka Czajkowska, która wraz z Dominiką Jakubowską-Brzezicką oraz Aleksandrą Budzińską, nauczycielką historii i teraźniejszości, inscenizację przygotowały.

– Pamięć o naszym patronie należy pielęgnować, bo był człowiekiem mądrym, nowoczesnym, zasłużonym dla Rypina i powiatu rypińskiego. Może być z pewnością wzorem

dla naszych uczniów. Rocznicę nadania szkole imienia Bogdana Chełmickiego będziemy obchodzić co roku, a szczególnie, okrągła, wypada za dwa lata. Inscenizacja była piękna i wzruszająca. Można było poczuć się jak w teatrze. To była bardzo barwna i ciekawa lekcja dla wszystkich – podkreśla Karolina Trzcińska, dyrektorka Zespołu Szkół nr 3 im. Bogdana Chełmickiego w Rypinie.

Dobrze odegrane role, piękna muzyka, kostiumy, scenografia i rekwizyty oddające ducha epoki oraz całość obchodów zrobiły wrażenie na uczestnikach, a szczególnie na pierwszoklasistach.

– Moim zdaniem dzisiejszy dzień patrona w szkole był bardzo dobrym upamiętnieniem Bogdana Chełmickiego. Zostaliśmy zaproszeni na ciekawą inscenizację, wykonaną przez naszych uczniów. Dzięki temu dowiedzieliśmy się więcej o Bogdanie Chełmickim – wyjaśniła Roksana Witkowska z 1c.

Tekst i fot. (jd)

REKLAMA

SOLAR-B
WOJCIECH BONIECKI

SYSTEMY FOTOWOLTAICZNE
POMPY CIEPŁA

WOJCIECH: 608-553-877
PAWEŁ: 788-383-098

50 lat minęło, a nawet 60

GMINA BRZUZE ▶ Piątek 27 listopada był dla 5 par małżeńskich wyjątkowy. Przybyli do domu Kultury Osada w Ostrowitem w gminie Brzuze aby uroczystie obchodzić złote gody i odebrać Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie przyznane przez Prezydenta RP. Odznaczenia wręczali wójt Jan Koprowski i Michalina Forembaska, kierowniczka miejscowego Urzędu Stanu Cywilnego

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

W gminie Brzuze 50. rocznicę ślubu świętuje w tym roku 10 par i wszystkim zostały przyznane medale, lecz nie każde małżeństwo mogło przybyć na uroczystość do DK Osada. Zaproszeni byli też małżonkowie z 60-letnim stażem, ale odznaczeń za takie osiągnięcie Prezydent nie przyznaje.

– Z radością przypinałem pięciu wspaniałym parom medale.

Dzisiejsza uroczystość jest okazją do satysfakcji ze spełnionego życia, ale też do spojrzenia wstecz, na lata, które wspólnie przemierzali. Nie mieli łatwego początku, wówczas życie i praca na wsi była bardzo ciężka. Nie bali się jej, wychowali dzieci na wartościowych obywateli. Teraz mogą już odpocząć, cieszyć się wnukami, nawet prawnukami i spełniać marzenia, bo na to nigdy nie jest za późno.

Życzę naszym dostojnym jubilatom dalszego wspólnego udanego życia w zdrowiu i coraz dojrzałszej miłości – powiedział wójt Jan Koprowski.

Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie otrzymali: Mariana i Mirosław Kruszewscy, Bożena i Józef Kruszyńscy, Adela i Józef Orzechowscy, Waleria i Zdzisław Pucińscy, Zofia i Henryk Siemiątkowscy oraz nieobecni na uroczy-

stości: Bożena i Stanisław Brzeziacy, Mirosława i Roman Budzińscy, Krystyna i Bogusław Czarneccy, Hanna i Jan Poniąkowski, Elżbieta i Mirosław Żuchowscy.

Samorządowcy z gminy Brzuze uhonorowali również pary mogące się poszczycić 60-letnim związkiem. Są to: Teresa i Kazimierz Jarzębowski, Teresa i Karol Lisiecki Zofia i Mieczysław Ryczkowski, Janina i Jan Pieścikowie

oraz Anna i Jan Żelaskowscy.

Uroczystość uświetnił program artystyczny przygotowany przez uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej w Radzynku. Prócz medalu od prezydenta RP dla obchodzących 50-lecie pożycia małżeńskiego wszyscy jubilaci otrzymali pamiątkowe statuetki i prezenty od samorządu gminy Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

Przekonywali, że nie warto próbować

GMINA BRZUZE ▶ Przegląd Teatrów Profilaktycznych pod hasłem „Nie warto próbować – pomyśl o skutkach” był metą XXVI Maratonu Trzeźwości Brzuze 2023, wieloetapowego wydarzenia mającego na celu zniechęcenie młodych ludzi do używek

Jak przekonać dzieci i młodzież, żeby nie eksperymentowały z używkami? Prelekcje, owszem, są potrzebne, ale krótkie i merytoryczne. Inne zwyczajnie nudzą, bo czego jak czego dzieciaki nie lubią to gadania, a tego umoralniającego to szczególnie. Za to lubią występować, rywalizować, brać udział w konkursach i je wygrywać. Nagrody mogą być symboliczne, ale cieszą. Maraton Trzeźwości organizowany przez samorząd gminy Brzuze od lat

wspiera rodziców i nauczycieli w uświadamianiu młodym mieszkańcom, jak dużo mogą stracić popadając w nałóg. Forma, którą wymyślono jest bardzo atrakcyjna dla nastolatków.

W środę 25 października sceną Domu Kultury osada zawładnęły grupy teatralne ze szkół podstawowych z Borzymina, Ostrowitego, Radzik Dużych, Radzynka, Trąbina i Ugoszcza. Na widowni zasiedli koleżanki i koledzy młodych aktorów. Krótkie spektakle

w interesujący sposób pokazywały jak alkohol, papierosy i narkotyki destrukcyjnie działają na młody organizm i jak unikać uzależnienia się od nich.

Komisja konkursowa w składzie: Natalia Barczewska, Agnieszka Betlejewska, Piotr Kwiatkowski, Ewa Szpakiewicz i Danuta Wiśniewska przyznała pierwsze miejsce ex aequo Szkole Podstawowej z Borzymina za spektakl „Sąd, ale nieostateczny” i Szkole Podstawowej z Trąbina za „Nie

jest za późno”. Drugie miejsce ex aequo zajęły: Zespół Szkolno-Przedszkolny z Ostrowitego za widowisko „Stop przemocy” oraz Szkoła Podstawowa z Radzik Dużych za „Misję specjalną”. Na trzecim miejscu, również ex aequo, znalazły się spektakle „Zaplątani uwikłani” w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Ugoszczu oraz „Opamiętanie” grupy ze Szkoły Podstawowej w Radzynie.

XXVI Maraton Trzeźwości Brzuze 2023 został zorganizowa-

ny przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Brzuzem, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przy wsparciu organizacyjnym i rzeczowym urzędu gminy. Przedsięwzięcie uzyskało dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Patronat nad nim objął wójt gminy Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

W wiejskiej kapeli

CIEKAWOSTKA ▶ Kapela wiejska była prawdziwą instytucją. Obecna na najważniejszych wydarzeniach jak wesela czy potańcówki oraz otoczona wielkim szacunkiem mieszkańców. Dziś bliżej przyjrzymy się składowi wiejskiej kapeli

W wiejskiej kapeli główną rolę miały skrzypce. Na naszych terenach grano w specyficzny sposób, podważając każdy dźwięk, zahaczając smyczkiem o wolną strunę obok tej, na której wygrywano melodię. Oprócz tego wielu skrzypków umiało znakomicie improwizować, w czym nie przeszkadzało im brak umiejętności czytania nut.

Skrzypcom towarzyszyły basy. Instrument przypominał nieco wiolonczelę, ale miał prostszą budowę. W naszym regionie bas nazywano także Maryną. Wiele basów miało tylko dwie struny. Gra na nich była tak prosta, że nawet przypadkowy gość na weselu wyposażony w dobry słuch mógł wspomagać skrzypka. Bas nadawał rytm całej kapeli i był instrumentem bardzo ważnym.

Z biegiem lat do kapeli dołączyły instrumenty dęte jak obój, klarnet czy flet. Później przyszedł czas na bębny. Jak informował nas Oskar Kolberg w XIX wieku

„między wieśniakami spotykamy mnóstwo ludzi do muzyki uzdolnionych, którzy z braku nauczyciela, owiani tchem muzykalnej atmosfery, stają się samouczkami. Ulegają i porywać się dają mielowi grasującej w około nich melomani starszych skrzypków.”

W nauce gry na instrumencie nie przeszkadzały nawet takie trudności jak używanie lewej ręki. Na Kujawach znany był niejaki parobek Maślanka, który będąc szmamią (leworęcznym) umiał nauczyć się grać na skrzypcach w sobie tylko znany sposób – palcami prawej ręki dociskając struny. Aby wszystko działało poprawnie, parobek zamienił kolejność strun na gryfie skrzypiec.

Bycie grajkami na wsi w XIX wieku opłacało się. Osoba grająca na instrumentach była traktowana z wielkim szacunkiem. W czasie zabaw byli karmieni i pojeni. W czasie wesel opłacano ich więcej niż innych. Oczywiście jest także to, że mieli powodzenie u płci przeciwnej. W naszym języ-

ku zachowały się określenia takie jak „mój graluszczku”, „ej grajczyku”; itp. Na Kujawach przetrwała historia jednego z najlepszych wiejskich grajków o nazwisku Bała. Według opowieści Bała grając oberki, tak oczarował ludzi, że ci wyszli za nim z karczmy, a następnie wiedzeni muzyką doszli do lasu i tam popadali ze zmęczenia. W lesie Bała miał zostać porwany przez diabła, ale ponoć widywano go jeszcze w karczmach, a muzyka roznosiła się po kujawskich polach.

Posiadanie skrzypiec lub basu było domeną osób nieco bogatszych, ale nawet pocziwy pastuszek pragnął pomuzykować. W tym celu wiośną z kory wierzbowej wyrabiano specjalne piszczałki. Wydawały specyficzny dźwięk, dlatego lud nazywał je pierdziałkami. Obecnie muzycy znają ten instrument pod nazwą: piszczałka podwójnostroikowa Z drewna lub kawałka blachy można było wykonać fujarkę. Pastuszkowie wygrywali swoje melodie, a ich jedynymi słuchaczami były zwierzęta. Co ciekawe, wyodrębniono nawet osobne utwory zwane krowiarkami, wołarkami, gęsiarkami, itd.

Przed XIX wiekiem w kapelach wiejskich używano także cymbałów, ale z biegiem czasu pozostały one w użyciu muzyków żydowskich. Jedno jest pewne – osoby otoczone muzyką graną na żywo łatwiej chwytają bakcyli niż współcześni młodzi ludzie – w teorii słuchający muzyki, ale będący tylko jej odbiorcami.

(pw)

XX wiek

Zaczęło się od świń

W filmie „Sami Swoi” Jan Pawlak atakuje kosą sąsiada Kargula za to, że ten podorał się w jego ojcowiznę o trzy palce. W 1925 roku powodem dokonania morderstwa w dzisiejszej gminie Ciechocin była... szkoda wyrządzona przez świnię na polu.

Wydarzenie, o którym piszemy, przypadło na maj 1925 roku w Miliszewach, a konkretnie w części tej wsi nazywanej Chrostami. Miejscowy rolnik – Ignacy Cieszkowski zauważył, że na jego polu w najlepsze pasą się świny należące do jednego z sąsiadów – Zakrzewskiego. Był on znany ze swojego strasznego charakteru. Uchodził za postrach okolicy. Nikt nie miał na niego siły, a wła-

dze nie były zainteresowane jego unieszkodliwieniem.

W toku sprzeczki sąsiadów Zakrzewski przekuł widłami rękę Cieszkowskiego. Potem wyciągnął rewolwer i strzelił w sąsiada. Druga kula utkwiała w bracie Stanisława – Ignacym. Przeszła przez brzuch. Później Zakrzewski wymierzył jeszcze w szwagra Cieszkowskiego, ale rewolwer nie wypalił. Na koniec Zakrzewski

wyruszył spokojnie do Działynia, gdzie na policji powiedział, że strzelał, ale w samoobronie. Ignacy Cieszkowski zmarł następnego dnia. Zakrzewskiego przewieziono do sądu w Lipnie, a następnie skazano na śmierć. Szkoda, że także wówczas wymiar sprawiedliwości działał dopiero po fakcie.

(pw)

XX wiek

Zabrakło niewiele

Wśród wielu ofiar holokaustu w czasie II wojny światowej znalazł się znany skępski handlarz – Szlomo Pozmanter.

Szlomo Pozmanter urodził się 1 marca 1903 roku w Skępem. Jego rodzice to Chaim i Helena – właściciele jednego ze sklepów. Szlomo dorósł i ożenił się z Rywką Zamośkiewicz. Para doczekała się trójki dzieci: Szymona, Felę (Felicję) i Sarę. Szlomo rozwinął rodzinny biznes. Zajmował się sprzedażą porcelany i innego typu naczyń. W 1939 roku był piątym największym płatnikiem podatków w Skępem. Tuż przed wybuchem II wojny światowej Szlomo przeprowadził się do Torunia. Rywka bardzo nalegała, by jednak przenieśli się do brytyjskiej Palestyny. Szlomo stwierdził, że życie tam byłoby zbyt trudne, a przyszłość niepewna.

1 września 1939 roku wybuchła II wojna światowa. Rodzina Szlomo przeniosła się do Skępego, ponieważ uznali, że w małej miejscowości wojna

nie jest tak mocno odczuwalna. W grudniu 1939 roku skępscy Żydzi zostali zmuszeni do przeniesienia się do gett. Rodzina Pozmanterów przeniosła się do Warszawy, gdzie Szlomo żył ze sprzedaży własnej produkcji mydła. 28 sierpnia 1943 roku Szlomo został wysłany do KL Auschwitz. Otrzymał numer 142161. Przeżył w obozie aż do stycznia 1945 roku. 22 stycznia został zmuszony do forsownego marszu więźniów do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie. Niestety jego późniejsze losy nie są znane.

Rodzina Szlomo miała więcej szczęścia. Dzięki pomocy i wpływom udało im się przenieść do getta w Gostyninie, gdzie warunki były lepsze niż w Warszawie. Przetrwali wojnę i wyemigrowali do Kanady.

(pw)

XX wiek

Do tego także służy pisanie

Donosy były są i pewnie pozostaną częścią naszego zachowania społecznego. Donos jaki złożył pewien mieszkaniec gromady Kikół w 1952 roku był jednak tak zabawny, że warto wspomnieć o nim ponad 70 lat od momentu jego napisania.

Autorem donosu był niejaki Kudźba. Był to rolnik, który pisząc donos... dziękował państwu za to, że mógł nauczyć się czytać i pisać i dzięki temu potrafi napisać donos. Przy okazji uczynił to bardzo kwiecistie:

„Jako były analfabeta jestem wdzięczny Państwu Ludowemu, które wyrwało mnie z mroków ciemnoty, umożliwiając w ten sposób czytanie prasy, która wszystko co dobre chwali, a co złe zwalcza. I za to ja chcę też przysłużyć się i bronić mienia publicznego...”

W donosie opisano zły stan drogi prowadzącej do

magazynów Gminnej Spółdzielni w Kikole. Wielu mieszkańców okolic skracало sobie drogę do magazynów, jadąc przez park we wsi. Następnie przerwali krawężnik głównej drogi, a deszczówka wdarła się na jezdnię. Poza tym, by skrócić sobie drogę, zasypano rów. W efekcie tego woda wylała, podmywając okoliczne domy.

Sprawa trafiła do powiatowej rady narodowej w Lipnie i dość szybko zajęto się remontem drogi. Szef GS w Kikole otrzymał upomnienie.

(pw)

Najczęściej cytowany naukowiec

POSTAĆ ▶ Przybliżamy postać Jana Czochralskiego, najczęściej cytowanego polskiego naukowca, który pochodził z Kcyni. W okresie międzywojennym opracował między innymi tzw. metal B. W czasie II wojny światowej współpracował z wywiadem Armii Krajowej. W Polsce po 1945 roku został wymazany z historii

Jan Czochralski urodził się w Kcyni na Pałukach, znajdującej się wówczas w zaborze pruskim. Był ósmym z dziecięciorga dzieci stolarza Franciszka Czochralskiego i Marty Suchomskiej. Zgodnie z wolą ojca Jan ukończył Seminarium Nauczycielskie w Kcyni, jednak wyniki egzaminu maturalnego nie spełniły jego oczekiwań. Po otrzymaniu świadectwa, gdy był już pewien, że nie grozi mu za to kara, miał je podrzeć, mówiąc „Proszę przyjąć do wiadomości, że nigdy nie wydano bardziej krzywdzących ocen”. Brak tego dokumentu zamknął młodemu Czochralskiemu drogę do dalszej kariery nauczycielskiej i naukowej. Nie powstrzymało go to jednak od oświadczenia, że wróci w rodzinne strony dopiero wtedy, gdy zdobędzie sławę.

Interesował się chemią. W wieku 16 lat zamieszkał u brata w Trzemesznie koło Rozdrażewa, niedługo potem rozpoczął pracę w aptece w Krotoszynie, gdzie prowadził eksperymenty naukowe w dziedzinie chemii.

W 1904 roku wyjechał do Berlina, gdzie rozpoczął pracę w aptece i drogerii dr A. Herbranda w Altglienicke, a następnie w AEG-Kabelwerk Oberspree. Zajmował się określaniem jakości i czystości rud, olejów, smarów, metali, stopów i ich półproduktów oraz rafinowaniem miedzi. W tym czasie uczęszczał na wykłady chemii na Politechnice w Charlottenburgu pod Berlinem jako wol-

ny słuchacz. Tam także poznał swoją przyszłą żonę, Marguerite Haase. Dwa lata później podjął swoje pierwsze prace badawcze w laboratorium firmy Kunheim & Co., a rok później w Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft (AEG), gdzie został kierownikiem działu badania stali i żelaza.

W latach 1911-1914 był asystentem Wicharda von Moellendorffa, z którym opublikował swoją pierwszą pracę poświęconą krystalografii metali, a dokładniej podwalinom późniejszej teorii dyslokacji. Od tamtej pory właśnie metalografia stała się dziedziną, której Czochralski poświęcił resztę życia. Pierwsze publikacje były poświęcone zastosowaniu aluminium w elektronice. Największy rozgłos przyniosła mu odkryta w 1916 roku metoda pomiaru szybkości krystalizacji metali, wykorzystywana obecnie do produkcji monokrystalów krzemu. Według popularnej anegdoty metodę tę odkrył przypadkowo, zanurzając pióro w tyglu z gorącą cyną zamiast w kałamarzu.

W 1917 roku przeniósł się do Frankfurtu nad Menem, gdzie został szefem laboratorium metaloznawczego Metallbank und Metallurgische Gesellschaft AG. Tam opracował i w 1924 roku opatentował bezcynowystopłożyskowy, który wykorzystano w produkcji panewek do ślizgowych łożysk kolejowych. Stop zwany był w Polsce metalem B, a produkowały go zakłady Ursus. Stop spowodował rewo-

lucję w kolejnictwie, przyczyniając się do zwiększenia prędkości i niezawodności ruchu pociągów, co przynosiło liczne oszczędności eksploatacyjne. Wynalazek ten był szczególnie istotny dla gospodarki Niemiec, które objęto zakazem importu cyny. Patent zakupiony został przez niemiecką kolej oraz liczne państwa, m. in.: USA, ZSRR, Czechosłowację, Francję i Anglię. Metal B był wykorzystywany powszechnie do lat 60. XX wieku, gdy łożyska ślizgowe zastąpiono tocznymi. Metal B pozwolił Czochralskiemu znacznie się wzbogacić. Głównym celem młodego Czochralskiego było jednak wprowadzenie aluminium do elektroniki, a więc pionierskie prace nad technologią produkcji blach, drutów i wyprasek aluminiowych, badanie stopów aluminium i standaryzacja badań metalograficznych. Henry Ford zaproponował mu pracę w laboratorium swojej firmy w Detroit, z czego Czochralski jednak nie skorzystał.

W 1925 roku pojawiła się propozycja powrotu do Polski i objęcia katedry na Politechnice Warszawskiej. Po rozmowach m. in. z prezydentem Rzeczypospolitej Ignacym Mościckim i na jego osobiste zaproszenie, trzy lata później Czochralski powrócił do kraju, rezygnując ze wszystkich pełnionych w Niemczech funkcji i odrzucając propozycję objęcia posady dyrektora nowo powstałej fabryki duraluminium w amerykańskich zakładach Forda. Objął posadę profesora na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej, gdzie specjalnie dla niego została utworzona Katedra Metalurgii i Materiałoznawstwa, która bezpośrednio współpracowała z Ministerstwem Spraw Wojskowych. Katedrę wyposażono w najnowocześniejszy sprzęt. Czochralski zbudował Instytut Metalurgii i Metaloznawstwa i miał prawo zatrudniać tylu ludzi, ilu potrzebował. To wywołało niezadowolenie u kolegów profesorów, co w przyszłości obróciło się przeciwko Czochralskiemu. Instytut Metalurgii i Metaloznawstwa na Politechnice Warszawskiej wykonywał głównie zlecenia dla

wojska.

Nie jest jasny powód przyjazdu do Polski. Według badań Stefana Bratkowskiego Czochralski współpracował z polskim wywiadem wojskowym, a z Niemiec wyjechał z powodu grożącej mu dekonspiracji. Żeby przyjąć obywatelstwo polskie, zrzekł się obywatelstwa niemieckiego, ale nie zostało to uznane przez władze niemieckie.

Przed rozpoczęciem II wojny światowej Czochralski nie wychodził praktycznie z Ministerstwa Spraw Wojskowych. Wojna przerwała jego działalność naukową. Po wejściu Niemców podjął decyzję, które przez dziesięciolecia będą argumentem jego przeciwników. Pod koniec 1939 roku uzyskał od Niemców pozwolenie i uruchomił w Warszawie na bazie przedwojennego instytutu Politechniki Zakład Badań Materiałów. Nastąpiło to za zgodą władz konspiracyjnych Politechniki i miało na celu ochronę pracowników uczelni i wyposażenia. W następnym okresie okupacji powstały kolejne zakłady wzorowane na zakładzie Czochralskiego. Zakład wykonywał zadania na rzecz instytucji cywilnych, a także dla Wehrmachtu. Zatrudniał wielu żołnierzy Armii Krajowej. Wykonywał też prace dla podziemia: odlewano w nim granaty żeliwne z części zbędnych fragmentów V-1 oraz części do maszyn drukarskich i pistoletów, a sam Czochralski sabotował produkcję dla Wehrmachtu oraz składał meldunki wywiadowi AK. W zakładzie niszczone także przez przetopienie części elektryczne rakiet V-1 i V-2 po zbadaniu ich przez prof. Janusza Groszkowskiego. Jan Czochralski wykorzystywał też swoje osobiste kontakty z Niemcami do wydobywania ludzi z więzień i ratowania zbiorów muzealnych. Czochralski wyciągnął z Gestapo ok. 30-50 osób. Profesor dalej mieszkał przy ul. Nabelaka, w tym czasie w dzielnicy niemieckiej. Spotykał się z Niemcami, jednak w jego domu odbywały się nadal spotkania tzw. czwartków literackich.

Podczas okupacji Czochralski używał imienia Johann

i był przez Niemców traktowany jako obywatel III Rzeszy. W pierwszych dniach wojny pod Poznaniem rozstrzelano jego brata Kornela, prowadzącego nauczanie. Po powstaniu warszawskim uzyskał zezwolenie na wjazd do Warszawy, skąd wywoził mienie wypędzonych, a również aparaturę z Politechniki.

Koniec wojny i objęcie władzy w Polsce przez komunistów oznaczało dla Czochralskiego kolejne kłopoty. Prokurator wydał postanowienie o aresztowaniu i 7 kwietnia 1945 roku Czochralski został aresztowany jako „niejaki Jan vel Johan Czochralski, obywatel Rzeszy, dawny honorowy profesor Politechniki Warszawskiej”, pod zarzutem „współpracy z niemieckimi władzami okupacyjnymi na szkodę osób spośród ludności cywilnej, względnie Państwa Polskiego”. Od kwietnia do sierpnia 1945 roku przebywał w więzieniu w Piotrkowie Trybunalskim. Jednak Specjalny Sąd Karny w Łodzi na rozprawie w dniu 13 sierpnia 1945 roku uniewinnił go od stawianych zarzutów. Pomimo tego Senat Politechniki Warszawskiej (10 profesorów) odmówił przyjęcia go do pracy. W ten sposób wykluczono go ze środowiska i skazano na zapomnienie. Czochralski nie mógł się bronić, nie mógł też ujawnić swojej współpracy z AK, za którą groziły mu kolejne represje.

Wrócił do Kcyni i założył Zakłady Chemiczne „Bion”, produkujące różnego rodzaju wyroby kosmetyczne i drogerijne, w tym znany „proszek od kichania z Gołąbkim”, pastę do butów, sól pekującą oraz płyn do trwałej ondulacji.

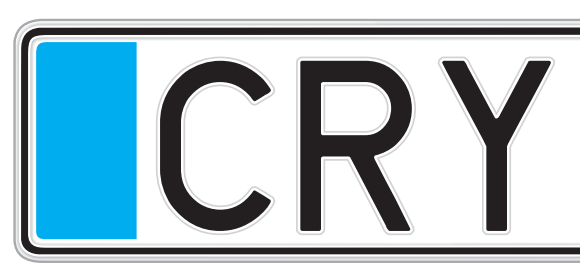
Zmarł w szpitalu w Poznaniu 22 kwietnia 1953 roku. Przyczyną śmierci był atak serca, spowodowany przeszukaniem dokonany przez Urząd Bezpieczeństwa w jego willi w Kcyni. Został pochowany na starym cmentarzu w rodzinnej Kcyni, ale dopiero w 1998 roku na anonimowym grobie umieszczono tablicę z nazwiskiem.

Jan Czochralski jest najczęściej cytowanym polskim naukowcem.

**Opr. (Szyw)
fot. domena publiczna**

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości Działki

KUPIĘ DZIAŁKĘ ROLNĄ 886 127 311

Pilnie sprzedam działkę budowlaną w Wąbrzeźnie przy ulicy 1 Maja. Tel. 506-141-913.

Rolnictwo Zwierzęta

Przyjmuje zapisy na żywe kaczki Pekin (typowo mięsne), Duże, gotowe do zabicia waga ok 3.5kg. Do odbioru kaczki będą 15-20 listopada, Cena za sztukę 39 zł. Zapisy pod nr tel 880 930 861. Możliwość dowozu pod dom od 5 sztuk.

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4, 87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa Policji
ul. Sportowa 35
87-500 Rypin
tel. 47 753 92 00
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Rypinie
ul. Warszawska 40
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe w Rypinie
ul. Warszawska 38
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuzem 62
tel. 54 270 11 23
tel. 54 270 11 38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lissowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszkowski 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej w Nadrożu
ul. Nadroże 1
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego w Rypinie
ul. Młyńska 12
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48
Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54

tel. 54 280 30 55
Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy w Rypinie
ul. 3 Maja 2
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lissowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka dbam o zdrowie
Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzyńska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Borzymín na pierwszym miejscu

GMINA RYPIN ▶ W środę 25 października 2023 r. w Domu Kultury „Osada” w Ostrowitem został zorganizowany Przegląd Teatrów Profilaktycznych. Wydarzenie odbyło się w ramach XXVI Maratonu Trzeźwości

Jest to projekt realizowany co roku przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Brzuze z myślą o dzieciach i młodzieży ze szkół gminy Brzuze i powiatu rypińskiego. Jednym z jego działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom jest właśnie przegląd teatrów profilaktycznych ze szkół podstawowych.

– W tym roku po raz pierwszy nasza szkoła z Borzycmina wzięła w nim udział. Klasa VII pod opieką wychowawczynie

Anny Umińskiej przygotowała spektakl pod tytułem „Sąd, ale nie ostateczny”. Zniwolenie nałogiem, spętanie i ostateczny rozrachunek, czy tak dalej można żyć – to główne refleksje jakie wywołuje przedstawienie. Na uwagę zasługuje sceneria i kolorystyka prezentowanego spektaklu: czarne, ponure stroje aktorów, czerwone wstęgi, symbolizujące więzy zniwolenia nałogiem i trafnie dobrany podkład muzyczny. I najważniejsze...

przesłanie i wymowa przedstawienia, czy można coś zrobić, by się wyrwać i uwolnić od nałogu, dać sobie szansę na zdrowie i trzeźwe życie, i odbudowanie zaufania? Odpowiedź jest prosta, można zerwać z nałogiem, trzeba tylko chcieć – relacjonują uczniowie klasy siódmej z wychowawczynią.

Gra aktorska, emocje wywołane przez słowa i muzykę były na tyle sugestywne, że uczniowie klasy siódmej zajęli dwa I miej-

sca. Jedno – przyznane przez jury konkursowe przeglądu teatrów, drugie natomiast z rąk Beaty Grabowskiej, dyrektorki sanepidu w Rypinie. Zwycięstwo okraszono przepięknymi nagrodami.

– My jesteśmy zadowoleni z efektów swojej pracy. Rozumie my problem. Wiemy jak z nim walczyć. Promujemy zdrowy styl życia, trzeźwość i pozytywne wzorce zachowań. Przygotowując występ, nauczyliśmy się to-

lerancji, zrozumieliśmy innych ludzi i siebie, a także zaprzyjaźniliśmy się ze sobą. Spektakl profilaktyczny „Sąd, ale nie Ostateczny” to cegiełka w szkolnym programie profilaktycznym, to sposób na zaangażowanie młodych w działania prozdrowotne, to także aktywizująca metoda pracy z dziećmi i z młodzieżą, przynosząca najlepsze rezultaty. Nie wierzysz? To sam spróbuj – dodaje Anna Umińska.

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Udział w akcji „Szkoła Pamięta”

Już po raz kolejny Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzycminie odpowiedziała na apel ministra edukacji i nauki, przyłączając się do akcji „Szkoła pamięta”.

Celem inicjatywy jest uświadomienie młodym ludziom na potrzebę pielęgnowania pamięci o bohaterach naszej wolności, szczególnie tych, którzy są związani z historią danego miejsca, regionu, społeczności. Uczniowie klasy III w przeddzień Wszystkich Świętych pod kierunkiem Anny Kaczyńskiej i Hanny Stasiewskiej odwiedzili cmentarz parafialny w Rypinie, by zadbać o opuszczone mogiły i uporządkować groby osób zasłużonych w walce o ojczyznę.

– To spotkanie zarówno z polską

historią jak i tradycją obchodzenia tak ważnych dla Polaków świąt na pewno pozytywnie wpłynie na postawy patriotyczne naszych wychowanków. To lekcja historii i szacunku dla zmarłych. Odwiedzenie cmentarza i rozmowy o tych, którzy już odeszli, stanowią integralny element wychowawczy młodego pokolenia w naszej szkole. Dla uczniów była to żywa lekcja historii, budująca więź z małą ojczyzną – wyjaśnia Anna Kaczyńska.

(ak), fot. nadesłane

TYGODNIK REGIONU
RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:

Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:

tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 3600 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Zasiłek pogrzebowy. Komu przysługuje?

REGION ➤ O zasiłek pogrzebowy może ubiegać się nie tylko rodzina zmarłego, ale również sąsiad, pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina czy powiat, o ile udokumentują poniesione koszty pogrzebu. Tylko w tym roku w całym kraju od stycznia do września ZUS wypłacił niemal 269,3 tys. zasiłków pogrzebowych, w regionie 14,5 tys.

Zasiłek pogrzebowy to jedno ze świadczeń wypłacanych z systemu ubezpieczeń społecznych. Przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu po zmarłym, który był ubezpieczony (np. pracowniku) lub który pobierał wypłacane przez ZUS świadczenie (np. emeryturę). – Zasiłek przysługuje także po członku rodziny ubezpieczonego albo emeryta lub rencisty. Zwrot kosztów pogrzebu należy się nie tylko rodzinie, ale każdej osobie lub instytucji, która te koszty udokumentuje – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie kujawsko-pomorskim.

Wysokość zasiłku

Wysokość zasiłku pogrzebowego określają przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od 1 marca 2011 r. kwota zasiłku pogrzebowego nie zmieniła się i przysługuje w maksymalnej wysokości 4 tys. zł.

Na pełną kwotę zasiłku – 4

tys. zł może liczyć członek rodziny, który organizuje pogrzeb bez względu na wysokość poniesionych kosztów. Jeżeli pogrzeb organizuje ktokolwiek inny (np. sąsiad, ciotka, wujek osoby zmarłej, pracodawca, dom pomocy społecznej, gmina, powiat, osoba prawna kościoła lub związku wyznaniowego), zasiłek jest wypła-

cany w wysokości poniesionych kosztów związanych z pochówkiem, nie więcej niż 4 tys. zł. Jeśli koszty pogrzebu pokryło kilka osób albo kilka podmiotów, to zasiłek pogrzebowy jest dzielony między te osoby lub podmioty – proporcjonalnie do poniesionych kosztów pogrzebu.

Natomiast w sytuacji, gdy po-

grzeb był organizowany na koszt państwa, organizacji politycznej lub społecznej, ale członek rodziny poniósł również część jego kosztów, zasiłek pogrzebowy przysługuje temu członkowi rodziny w pełnej kwocie 4 tys. zł.

Wymagane dokumenty

- Wniosek o wypłatę zasiłku pogrzebowego (druk Z-12).

- Odpis skrócony aktu zgonu, akt urodzenia dziecka, które urodziło się martwe albo odpis zupełny aktu urodzenia dziecka z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe. Dokumentem do wypłaty zasiłku pogrzebowego może być wystawiony za granicą oryginał aktu zgonu. Natomiast nie może to być tymczasowy akt zgonu wystawiony za granicą – wtedy powinien być wystawiony w Polsce odpis skrócony aktu zgonu.

- Oryginały rachunków poniesionych kosztów pogrzebu, a jeżeli oryginały zostały złożone w banku – kopie rachunków potwierdzone przez bank za zgodność z oryginałem. Wnioskodawca może przedłożyć również kopie rachunków, ale ich zgodność z oryginałem musi być poświadczona przez notariusza.

- Dokumenty potwierdzające pokrewieństwo lub powinowactwo zgłaszającego wniosek z osobą zmarłą (skrócone odpisy aktów stanu cywilnego, dokument potwierdzający umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej).

- Zaświadczenie płatnika składek (np. pracodawcy) o podleganiu ubezpieczeniom emery-

talnemu i rentowym. Zaświadczenie nie jest wymagane, jeśli zasiłek jest przyznawany z tytułu pokrycia kosztów pogrzebu przez osobę prowadzącą działalność, osobę z nią współpracującą, duchownego lub przez członka rodziny takiej osoby.

Jeżeli pogrzeb organizowany był na koszt Państwa, organizacji politycznej lub społecznej, wymagane jest dodatkowo zaświadczenie właściwego organu administracji publicznej lub organizacji o pokryciu kosztów pogrzebu oraz rachunki kosztów poniesionych przez osobę występującą z wnioskiem o zasiłek pogrzebowy.

Wypłata zasiłku

ZUS wypłaca zasiłek pogrzebowy niezwłocznie, nie później niż w terminie 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do stwierdzenia uprawnień do zasiłku. Jeśli rodzina zmarłego lub osoba, która pokryła koszty pogrzebu, do złożenia wniosku o zasiłek pogrzebowy i jego odbioru upoważniła zakład pogrzebowy, który organizował pochówek, to ZUS przekazuje zasiłek bezpośrednio na konto zakładu pogrzebowego.

Przedawnienie roszczeń

Zasiłek pogrzebowy przysługuje tylko raz po tej samej osobie zmarłej. Nie należy zwlekać ze złożeniem wniosku o zasiłek pogrzebowy. Prawo do zasiłku wygasa, jeśli wniosek o to świadczenie nie trafi do ZUS-u w ciągu 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, po której zasiłek przysługiwał. Jeżeli zgłoszenie wniosku o zasiłek pogrzebowy w tym terminie nie było możliwe z powodu późniejszego odnalezienia zwłok lub zidentyfikowania osoby zmarłej albo z innych przyczyn całkowicie niezależnych od osoby uprawnionej, prawo do zasiłku wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia pogrzebu. Dokumentem potwierdzającym te okoliczności jest zaświadczenie policji lub prokuratury, odpis zupełny aktu zgonu lub inny dokument urzędowy potwierdzający przyczyny uniemożliwiające zgłoszenie wniosku.

(red), fot. ZUS

OGŁOSZENIE

Burmistrz

Miasta Rypin

II.6721.3.2023

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. Mleczarskiej

Na podstawie art. 17 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Rypin uchwały nr LXVIII/407/2023 z dnia 6 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru miasta Rypin w rejonie ul. Mleczarskiej.

Granice obszaru objętego Planem określono w załączniku do wskazanej uchwały

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionej planu miejscowego. Wnioski należy składać:

1. pisemnie na adres: Urząd Miasta Rypin, ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin,
2. ustnie do protokołu w Urzędzie Miasta Rypin,
3. za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres e-mail: rypin@rypin.eu (bez konieczności opatrywania ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym) lub za pośrednictwem platformy usług administracji publicznej ePUAP na adres elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. 2023 r. poz. 57 z późn. zm.)

w terminie do 1 grudnia 2023 r.

Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby Wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Burmistrz Miasta Rypin

mgr Paweł Grzybowski

Pełnoprawni uczniowie i czytelnicy

GMINA RYPIN ▶ 25 października w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach miało miejsce podniosłe wydarzenie – pasowanie na ucznia oraz czytelnika

Mimo, że dzieci chodzą do I klasy już od kilku tygodni, to dopiero pasowanie na ucznia sprawia, że mogą w pełni poczuć przynależność do społeczności szkolnej. W części artystycznej dziewiętnastu odświętnie ubranych pierw-

szoklasistów zaprezentowało swój talent recytatorski oraz wokalny. Uczniowie złożyli też ślubowanie. Następnie zaczął się najważniejszy moment uroczystości – akt pasowania na ucznia i czytelnika.

Dyrektor szkoły Beata Nej-

no oraz dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Kowalkach Dorota Grudzińska pasowały pierwszoklasistów na uczniów i czytelników. Dzieci podziwiali ich rodzice, władze gminy Rypin na czele z wójtem Januszem Tyburskim, radna Mariola Budza-

nowska i sołtys Renata Kopańczewska, starsi koledzy z kl. II i III oraz inni zaproszeni goście.

Aby jeszcze lepiej zapamiętać ten dzień, pierwszoklasiści otrzymali upominki, m.in. spersonalizowane kubki, medale, książki, gry i dyplomy.

Zwieńczeniem uroczystości były pamiątkowe zdjęcia oraz poczęstunek. To niezwykle wydarzenie z pewnością pozostanie na długo w pamięci pierwszoklasistów. Wychowawczynią klasy I jest Marlena Ciecierska.

(red), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Uczą się programowania

Codeweek to inicjatywa zapoczątkowana w 2013 roku przez Unię Europejską, mająca na celu zwiększenie podstawowej wiedzy programistycznej wśród dzieci i młodzieży.

W Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach lekcje z zakresu kodowania odbywają się nie tylko w czasie Europejskiego Tygodnia Kodowania, ale również, w klasach od I do VII, w ramach zajęć rozwijających zainteresowa-

nia i uzdolnienia oraz zajęć pozalekcyjnych.

– Lekcje mają miejsce zazwyczaj w Pracowni Nowoczesnych Technologii, której wyposażenie zakupiliśmy w ramach programu #LaboratoriaPrzyszłości. Obcho-

dy CodeWeek 2023 w swoich klasach i grupach przedszkolnych zorganizowali: Pan Zalewski, Pani Skowrońska i Pani Szymcińska – informuje SP Kowalki.

(red), fot. nadesłane

Biogazownia ze Złotym Młynkiem

RYPIN ▶ W środę 25 października podczas gali w Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy w Toruniu zostały po raz pierwszy wręczone Złote Młynki – nagrody przyznane przez Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury. Jednym z laureatów jest Biogazownia Rypin

Statuetkę z rąk Sławomira Czarneckiego odebrał Rafał Zglinicki, prezes zarządu Biogazowni Rypin

Kapituła w składzie: Elżbieta Piniewska, Iga Jambor-Skupiewicz, Sławomir Czarnecki i Łukasz Wudarski wyłoniła laureatów w czterech kategoriach: animator/animatorka roku, nadzieja animacji kultury, zespół, mecenas kultury.

W kategorii mecenas kultury Złoty Młynek otrzymała Biogazownia Rypin za: „Finansowe wspieranie działań kulturalnych i badawczych na terenie powiatu rypińskiego oraz niebagatelną pomoc na rzecz Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej i jego różnych inicjatyw”. Statuetkę z rąk

Sławomira Czarneckiego odebrał Rafał Zglinicki, prezes zarządu Biogazowni Rypin.

– Zaangażowanie osobiste pana Rafała Zglinickiego i całego zarządu w niesienie pomocy instytucjom w powiecie oraz organizacjom, zostało dostrzeżone przez kapitułę i nagrodzone. Kapituła doceniła przede wszystkim ekologiczny charakter działalności przedsiębiorstwa, nowoczesne technologie jakie stosuje firma i, co najważniejsze, wszechstronne zaangażowanie na rzecz kultury i nauki. Złoty Młynek

na ręce prezesa Rafała Zglinickiego to zasłużona i prestiżowa nagroda. Cieszymy się, że wśród nominowanych w innych kategoriach są przyjaciele naszego muzeum – panie: Olga Kwiatkowska, Ewelina Mytlewska i nagrodzona Justyna Prajs – mówi Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, która to instytucja przygotowała wniosek o przyznanie Złotego Młynka Biogazowni i jej szefowi.

(jd), fot. Karol Zamorski

Gmina Brzuze

Ekologiczna edukacja

Uczniowie klas V-VIII szkół podstawowych wzięli udział w finale XIII Gminnego Konkursu Wiedzy Przyrodniczo-Ekologicznej w Brzuzem, natomiast młodsze dzieci uczestniczyły w konkursie plastycznym.

Wójt gminy Brzuze wielokrotnie podkreślał, jak ważne jest dbanie o środowisko. Aby dotrzeć do młodych mieszkańców z ważnymi informacjami dotyczącymi ekologii i otaczającej ich przyrody organizowane są tematyczne konkursy.

– W ubiegłym tygodniu czterdziestoro uczestników ze starszych klas szkół podstawowych sprawdzało swoją wiedzę przyrodniczą oraz znajomość walorów krajobrazowych i kulturowych naszej gminy, ziemi dobrzyńskiej i wo-

jewództwa kujawsko-pomorskiego. Dla najmłodszych miłośników przyrody, z oddziałów przedszkolnych i uczniów I-IV, przygotowano konkurs plastyczny Eko-Brzuzek, na który wpłynęło czterdzieści kolorowych, ciekawych prac – wyjaśnia Agnieszka Krauza z Urzędu Gminy Brzuze.

Wyniki zmagania konkursowych zostaną ogłoszone w drugiej połowie listopada. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane z budżetu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu oraz ze środków UG Brzuze.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Biblioteka zaprasza do RDK-u

Na pokaz prac wykonanych w trakcie warsztatów komiksowych, filmików powstałych podczas zajęć z animacji poklatkowej, rozstrzygnięcie konkursu oraz prelekcję Małgorzaty Gołębskiej „Odkrywanie kosmosu z Mikołajem Kopernikiem” zaprasza Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie.

Wiosną tego roku Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rypinie pozyskała dofinansowanie w wysokości 19 600 zł ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z programu „Promocja czytelnictwa” na realizację zadania „PoczytajMY” oraz 4 900 zł w postaci dotacji celowej z Urzędu Miasta Rypina. Dzięki tym środkom odbyło się w bibliotece szereg spotkań autorskich oraz wydarzeń kulturalnych dla dzieci, młodzieży

i dorosłych czytelników.

Były to m.in. spotkania autorskie z Łukaszem Wierzbickim, Waldemarem Cichonim, Katarzyną Ryrych, warsztaty komiksowe, warsztaty dla dzieci dotyczące serii książek o Żubrze Pompiku, konkursy i teleturnieje. Prezentację efektów powyższych działań będzie można zobaczyć w trakcie wtorkowego wydarzenia.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Brzuze

Lekcja pamięci o nieobecnych

Przed dniem Wszystkich Świętych młodzież gminy Brzuze zadbała o najstarsze i opuszczone nagrobki na lokalnych cmentarzach.

Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Trąbinie oczyściły groby uczestników zrywów niepodległościowych i działaczy społecznych związanych z ich najbliższą okolicą. Ponadto samorząd uczniowski zorganizował akcję zbierania zniczy. Jednocześnie uczniowie VI klasy Szkoły Podstawowej w Ostrowitem samodzielnie przygotowali stroiki. Ozdobiły one najstarsze miejsca wiecznego spoczynku na cmentarzach w Trąbinie, Żałem oraz nagrobek budowniczego szkoły w Ostrowitem – Eugeniusza Brzeskiego i jego małżonki.

– W ten sposób staramy się uczyć młodzież szacunku do przeszłości, a poprzez postawienie symbolicznego światełka uczcić pamięć tych, którzy żyli i działali na rzecz regionu. Natomiast członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej przy OSP w Gulbinach w Dzień Zaduszny odwiedzili groby zmarłych w ostatnich latach druhów strażaków z ich jednostki – opowiada Aleksandra Budzińska, nauczycielka historii i WOS-u w szkołach w Trąbinie i Ostrowitem.

(jd)